

SLIKE IZ REVOLUCIJE

Poslovenil Anton Melik
Ruski spisal M. Arcibašev

Ona je že davno nehala čitati, in zdaj ji je bilo tesno in samotno, in zdela se je sama sebi usmiljena in sočutja vredna v tem ogromnem, nerodnem in neprijaznem vagonu, kjer so se gnetli ljudje, luščili semena solnčnih rož, govorili z nenaravno glasnimi glasovi, igrali na harmoniko, in so se neki na novo prišli ljudje neprestano pripravili, izredno umazani in zelo ozlovoljeni nad nečem. Ta trenutek se ji je to nepoznano, gibanja, šuma in uspehov bogato življenje, ki si ga je že davno jarko slikalo njeno žgoče samoljubje, pokazalo kot nemogoče, nedosežno, nelepo in borno. Razveselila se je Liza, in je gledala, ne da bi le trenila s svojimi blestečimi očmi, iz svojega temnega kota na njen znan, davno že ji mil, razumen obraz.

"Lizočka!" je rekla Dora tiho. Vzela je njeno mehko, toplo roko s svojimi suhotnimi, ozkimi rokami. Liza se je pazljivo ozrla vanjo, razprostrla naenkrat roke na široko in jo objela resno in potegnila k sebi. "Ne, ti še dobro poglej, a potem pridi na tole mesto, da se pogovorimo!" je z zlobo, resno kričnil nekdo izza lesene pregraje. "Tin!" je žalostno zavreščala harmonika. Visok, izredno suh rokodelec v modrikastem jopiču in rdeči srajci je prišel izza pregraje, se zazibal in sedel nasproti Lizi. "Kam se izvolite peljati?" je vprašal čez trenutek. Čutila je, da prihaja od nje ga močen duh po žganju.

"V Peterburg ..." je odgovorila Liza. Na vrhu čez pregrajo je pričel gledati nek drug človek, najbrže vojak, z močnimi rdečimi brki in kozavim obrazom. "Tako," je dejal rokodelec in pričel s težkim, pijanim pogledom gledati na Lizo, na njen obraz in na prsi. Postal je tesno. Vojak se je naenkrat zasmejal in zasopel. "A kaj boste videli tam?" je vprašal rokodelec, in po zapletajočim se glasu in po zibajoči se postavi se je kazalo očitno, da je silno pijan. "Liza," je preplazeno vzkliknila Dora, pojdive ven, na mostovž. "Kako, Vi se nečete razgovarjati z menoj?" je vprašal zopet z razbitim glasom rokodelec s sovrašnim naglasom. "Ne, čemu pa ne ..." je od-

govorila naglo Liza. "Jaz vprašam ... bi rad vedel ... sem radoveden, zakaj ravno v Peterburg?" "Študirat?" je ponižno odgovorila Liza. Vojak se je zopet zasmejal. "Študirat?" je zaprašal rokodelec. "In ne ..."

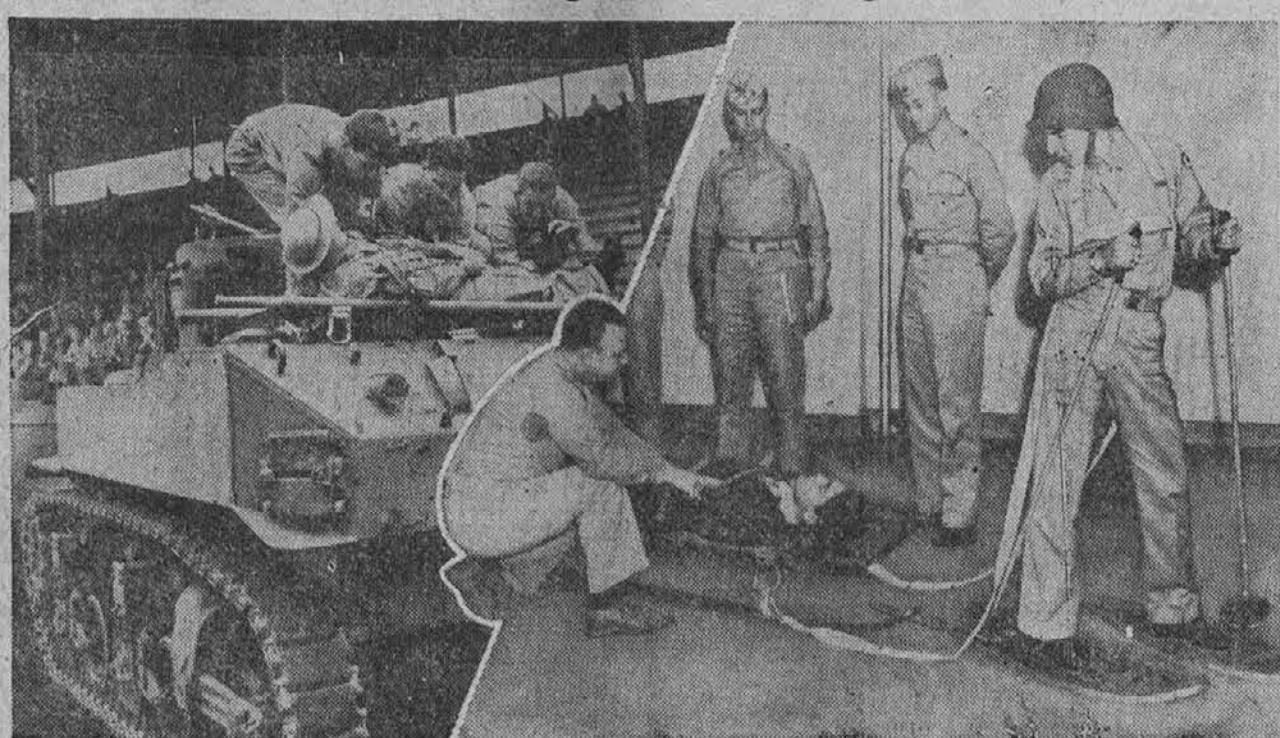
Vojak je zasopel, kakor konj in od zadovoljstva udaril s obrazom ob pregrajo. Dora je zajokala vsa prestrašena. Liza je gledala na rokodelca z resnimi pazljivimi očmi in v prsih ji je nekaj praznega in hladnega mučiče stiskalo srce. "Čakaj, ako ti jaz pripeljem okrog ušes," se je oglašil nepričakovano z druge strani vagona bradat, star kmet, "potem boš vedel nadlegovati ljudi brez potrebe, tepec!"

Rokodelec je pogledal nanj s kalnimi očmi. "A, brigajo me ... vrab ž njimi!" Zasmel se je, pristavil še grd priimek, vstal in odšel ven. "Taka sodrga! ..." je očitaloč rekel stari kmet in tudi vstal ter odšel za njim. "A vi, odkod ste vi?" je vpraševal tam nekoga. "Izpod Kaluge ..." je odgovoril rokodelec. "A mi smo iz Kurska," je dejal kmet.

Proti večeru je postal vzduh v vagonu še neznosnejši. V temi je nevidno trkal dež na stekla in vlak je ropotal brez konca. Dora je legla tiho na svojem mestu, in zdela se je, da se boji celo zganiti se. Liza je šla zopet na mostovž, s katerega se že ni razločilo ničesar, samo hladno in mokro je bilo, in tam je stala celih dve uri in napeti in žalostno strmela v temo. Spomnila se je kako je odpoštovala pred dvema dnema z doma. Serjoža in mati sta jokala, a v domu je bilo tako prazno, kakor da so odnesli nekaj najvažnejšega, brez česar mora vse otihi, osameti, umreti. Potem na kolodvoru se je nepričakovano pojavil Savinov, v sivem, dolgem, od dežja mokrem plašču, in njegov obraz je bil brezbarven, moker in izmučen.

"Lizaveta Pavlovna ..." je spregovoril s trepetajočim glasom. "Jaz bi rad govoril z Vami ..." Lizi je postalo težko in neprijetno. Vse, kar se je dalo povedati, je bilo že stokrat izgovorjeno to poletje. Njej se je celo zdela, da se je celo poletje nadaljeval ta prisiljeni, dolgo-

Junaki zdravniškega in sanitetnega odreda

Na sliki vidimo vojake sanitetnega odreda, ko opravljajo nekega ranjenca iz tanka. Na desni pa vidite male sani, s kakeršnimi se transportira ranjenca preko snega. Gornja slika predstavlja seveda samo vaje vojaštva in ne resnične prizore iz bitke.

Ameriška letalca v Alaski

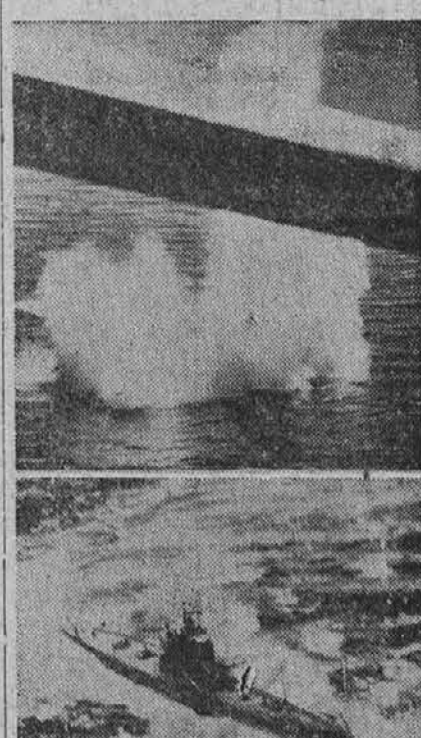

Na sliki sta brigadni general William O. Butler, načelnik ameriške zračne sile v Alaski, in polkovnik William O. Eareckson, poveljnik letalske baze na Alaski. Čušnika razpravljata o svojih načrtih glede operacij proti Japoncem.

časni razgovor o rečeh, ki se ni sploh nič posebnega ... no, jaz Vam ne bom branil ... Vi veste, da bolj udanega človeka ne boste trpi, a je ves podoben puranu, kateremu so izpulili rep!" Vendar se je sprehajala ž njim po peronu, svetlikajočem se od dežja. "Hitreje, hitreje ..." je hladno pripomnila Dora. "Tako!" je odgovorila Liza določno. "Jaz ne zadržujem Lizavete Pavlovne ..." je otožno pristavil kornet. Šla sta molče dvakrat gor in dol. Kornet je dihala težko in gledal navzdol na blatne lakirane škornje. "No, kaj ste mi hoteli povedati?" je vprašala Liza. "Jaz ... Torej med nama je vse končano?" je spregovoril kornet s potrjim glasom in čulo se je, da je vprašal to Bog vedi čemu, in da sam predobro razume, da je vse končano. Liza je molčala. Zvonec je zazvonil prvokrat. Kornet je vzdihnil. "Lizaveta Pavlovna," je naenkrat začel hlasno, "jaz sem nemara zelo smešen ... in"

IV. Prišla je pomlad. Zemlja si je oddahnula, kakor da se je zvalila ž nje ogromna, dušiča teža. To toplo, vlažno, opojno in za vse živo radostno dihanje zemlje se je jasno čutilo tudi v mestu vsled bližine polj in lesov, odkoder ga je prinašal mlačen, gibek veter. Tu, tam se je že pričel tajati mehki, beli in krhki sneg, pritekli so bistri curki kot led hladne vode in na prekoprhan se je pokazala še motno rujava trava, a že pripravljena, da zazelene. No, v mestu samem se ni opazilo mnogo znamenj pomladi: snega se je tam tudi pozimi komaj opazilo, mraza se ni čutilo tako ostro, — življenje je bilo pozimi in poleti enako bučiče, polno in pestro. V bolniški sobi vojaško-medicinskega zavoda je bilo svetlo. Skozi odprto okno se je tokoma vlival vonj po pomladi, in vsled tega je bilo še dolgočasnejše in neznosnejše sredi ravnih vrst postelj in umirajočih, izsušenih ljudi. Paša Afanazjev je sedel pri oknu na bolniški vrt, kjer je bilo več zelenih grmov kakor dreves, a na vsakem drevescu je visel razmočen kosček kartona z ruskim in latinskim imenom drevesa. Paša je imel na kolenih knjigo, a roke, s katerimi jo je držal nalahko, so bile tako suhe in prozorne, da jih je ostalo človeku žal, ako se je ozrl nanje. Liza Čumakova, Dora Baršavska in študent Andrejev so sedeli pri njem in molčali. Bilo je čudno in močno govoriti o čemerkoli, zaraditega, ker jim je profesorja, da bo Afanazjev na koridoru povedal asistent umrl eš te teden, ker so ga popolnoma uničili vedni naponi, izredno, čezmerno delo in tuje podnebe. "Ta človek je izgorel ... škoda!" je rekel doktor. No, Paša Afanazjev je kljub temu, da mu te težko delo govorjenje, govoril brez pretanka. Niso so mu branili tega, saj je bilo zdaj tako vsejedno. "Ko sem prečital to," je govoril Paša Afanazjev s slabotnim, trgajočim se glasom, podobnim škripanju vstavljajočega se, majhnega stroja in bobnal s suhimi prsti po knjigi, "se"

Presenečenje

Nek angleški bombnik je nedavno zalotil na Sredozemskem morju italijsko podmornico, ki jo je pričel obdelovati z bombami. Na vrhnji sliki je podmornica popolnoma nevidna za stebrom vode, na spodnji pa jo vidimo, kako si na svojo moč prizadeva pobeogniti.

je, da bodo vsi ljudje, da bi pi blagostanje vseh, da bi svet odprl človeku!" "Da ... samo kako naj zremo to?" se je nedoločno vzel Andrejev. Paša Afanazjev je takoj molknil in pogledal nanj, in no blestečimi očmi, kakor nevek, ki je začel nekaj, a se razume pomena besed. Andrejev pa je molčal. "Draga Lizočka," je rekel Paša Afanazjev mehko in resno, — "jaz sem tako vesel, ko vesel, da sem vas pogovarjal tistega blata! Zaradi vas vesel in zaradi sebe ... morda to majhna zasluga, rešiti otoka, in celo tako milega, tako brega človeka, kot ste vi ... jaz sem vas rešil, in resno. No, ne samo jaz, tudi knjige pomogle mnogo, — zopet slabob pobornal po knjigi vendar ..."

Pomolčal je, premišljeval naporno o nečem, in ko je pet pričel zopet govoriti, je vporil z naporom in se smešno slabotno in nenaravno: "Čujte, Lizovka, ako jaz jem ... to se lahko zgodi, vam ostavljam svoje delo. Vi ste moje stvarjenje, in mili, dobri duši bodem živim, dij jaz ... Saj je tako, Liza ... Na kake žalostne sem prišel ... Ali se spomnite, kako ste hoteli vzeti na tistega korneta, ki se je vstreliti iz topa ..."

"Ah, le še več takih bučičih, smelih glasov!" je s tihim glasom, iz katerega se je čul silen napor, zamišljeno rekel Paša Afanazjev. "Treba je buditi, treba klicati ... treba je povedati vsem, da ni življenja tam, kjer ni mogočnega, naporenega truda! ... A kar je glavno, — treba je, da izgine lastni mali jaz, lastni interesi, lastni ljud-

je, da bodo vsi ljudje, da bi pi blagostanje vseh, da bi svet odprl človeku!" "Da ... samo kako naj zremo to?" se je nedoločno vzel Andrejev. Paša Afanazjev je takoj molknil in pogledal nanj, in no blestečimi očmi, kakor nevek, ki je začel nekaj, a se razume pomena besed. Andrejev pa je molčal. "Draga Lizočka," je rekel Paša Afanazjev mehko in resno, — "jaz sem tako vesel, ko vesel, da sem vas pogovarjal tistega blata! Zaradi vas vesel in zaradi sebe ... morda to majhna zasluga, rešiti otoka, in celo tako milega, tako brega človeka, kot ste vi ... jaz sem vas rešil, in resno. No, ne samo jaz, tudi knjige pomogle mnogo, — zopet slabob pobornal po knjigi vendar ..."

Pomolčal je, premišljeval naporno o nečem, in ko je pet pričel zopet govoriti, je vporil z naporom in se smešno slabotno in nenaravno: "Čujte, Lizovka, ako jaz jem ... to se lahko zgodi, vam ostavljam svoje delo. Vi ste moje stvarjenje, in mili, dobri duši bodem živim, dij jaz ... Saj je tako, Liza ... Na kake žalostne sem prišel ... Ali se spomnite, kako ste hoteli vzeti na tistega korneta, ki se je vstreliti iz topa ..."

On Battle Front and Home Front

JINGLET by Al Posen

U. S. Treasury Department — Courtesy CHICAGO TRIBUNE SYNDICATE

SQUIRE EDGEATE — Mr. Sims Makes Himself Clear

BY LOUIS RICHARDS